

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: Απειλή αφανισμού της πατάτας ΠΓΕ Κ. Νευροκοπίου αλλά και της καλλιέργειας πατάτας στην υπόλοιπη χώρα από το παθογόνο Χυτρίδιο- Επείγουσα αναγκαιότητα για την άμεση έναρξη του ερευνητικού προγράμματος ανθεκτικών ποικιλιών

Ο βουλευτής Δράμας Θ. Ξανθόπουλος καταθέτει ως Αναφορά την από 20-2-2026 επιστολή του ΓΕΩΤΕΕ Αν. Μακεδονίας προς τον υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία ζητά την επείγουσα έναρξη του εξαγγελθέντος ερευνητικού προγράμματος για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας των ποικιλιών της πατάτας στο επικίνδυνο παθογόνο Χυτρίδιο (*Synchytrium endobioticum*). Όπως αναφέρεται στην επιστολή του ΓΕΩΤΕΕ ΑΜ, εάν το παθογόνο αυτό δεν ελεγχθεί κατάλληλα και εάν δεν εξευρεθούν ανθεκτικές ποικιλίες σε αυτό, μπορεί να εξαλείψει την καλλιέργεια της πατάτας Προστατευόμενης Γεωγραφικής Προέλευσης (ΠΓΕ) Κ. Νευροκοπίου και να απειλήσει την καλλιέργεια της πατάτας σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα, κλονίζοντας τη διατροφική ασφάλεια της χώρας.

Ειδικότερα στην περιοχή του Κ. Νευροκοπίου, προστίθεται στην επιστολή, εκτός του Χυτρίδιου, η καλλιέργεια της πατάτας αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα όπως τα ακραία καιρικά φαινόμενα, το υψηλό κόστος ενέργειας και λιπασμάτων, την έλλειψη εργατών γης, τις πολύ χαμηλές τιμές παραγωγού και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (εισαγωγές και ελληνοποιήσεις). Όλα αυτά τα προβλήματα στη γεωργική απασχόληση των κατοίκων είχαν ως αποτέλεσμα τη δημογραφική ερήμωση της περιοχής του Κ. Νευροκοπίου (από 7.859 κατοίκους το 2011 σε 5.323 κατοίκους το 2021) καθώς και τη σημαντική μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων (από 25.000 στρέμματα σε 17.000 στρέμματα).

Ενώ το ΥΠΑΑΤ έχει αναγγείλει την πρόθεσή του να χρηματοδοτήσει ένα τριετές επιστημονικό πρόγραμμα αξιολόγησης των ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας, το ΓΕΩΤΕΕ διαπιστώνει αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην έγκαιρη έναρξή του. Για παράδειγμα, προκειμένου να ξεκινήσει το πρόγραμμα, απαιτείται να έχει γίνει από τα τέλος του 2025 ή έστω στις αρχές του 2026, η παραγγελία του πιστοποιημένου πατατόσπορου των διαφόρων ποικιλιών που θα αξιολογηθούν ως προς την ανθεκτικότητά τους. Ο πατατόσπορος αυτός θα πρέπει να αγοραστεί από τον φορέα υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος, δηλ. το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Εάν δεν γίνει αυτό, χάνεται η φετινή χρονιά καθώς μετά δεν θα υπάρχει ο επιθυμητός πατατόσπορος στο εμπόριο.

Η ΔΑΟΚ Δράμας, με επιστολή του προς το ΥΠΑΑΤ, τονίζει ότι ο χρόνος είναι υπερπολύτιμος και δεν υπάρχει περιθώριο για καθυστερήσεις, καθώς κάθε χρονιά που χάνεται από το ερευνητικό πρόγραμμα, φέρνει πιο κοντά το τέλος της καλλιέργειας της ΠΓΕ πατάτας Κ. Νευροκοπίου ενώ κινδυνεύει και η καλλιέργεια της πατάτας σε ολόκληρη τη χώρα. «Για το λεκανοπέδιο Κ. Νευροκοπίου οι επιπτώσεις θα είναι συντριπτικές. Θα εξαφανιστεί μια καλλιέργεια ενός προϊόντος ΠΓΕ με βραβεία γευσιγνωσίας παγκόσμιας εμβέλειας τα τελευταία χρόνια. Ενώ οι αρνητικές οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές επιπτώσεις θα είναι σαρωτικές», υπογραμμίζεται και στην επιστολή της ΔΑΟΚ Δράμας.

Για όλους αυτούς τους λόγους το ΓΕΩΤΕΕ ΑΜ, παρακαλεί το ΥΠΑΑΤ να ξεκινήσουν άμεσα όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για την έναρξη του εξαγγελθέντος ερευνητικού προγράμματος ώστε να μην χαθεί και η φετινή χρονιά, καθώς ελλοχεύει ο κίνδυνος εξάπλωσης του παθογόνου παράγοντα, γεγονός που θα έχει ανυπολόγιστες ζημίες και συνέπειες στην παραγωγή της πατάτας τόσο στο Λεκανοπέδιο του Κ. Νευροκοπίου όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Κατόπιν τούτων, λόγω της εξαιρετικής σοβαρότητας της κατάστασης, καταθέτουμε Αναφορά με την επιστολή του ΓΕΩΤΕΕ ΑΜ και παρακαλούμε τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να μας ενημερώσει για τις δικές του ενέργειες στο ζήτημα αυτό.

Ακολουθεί η Επιστολή του ΓΕΩΤΕΕ ΑΜ

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2026

Ο καταθετών βουλευτής

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

BENIZELOY 55, 65403 KABAΛA
ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505
E-mail: geoteeam@otenet.gr
Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελιδής Θεόδωρος

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

Καβάλα, 20 Φεβρουαρίου 2026

Αριθ. Πρωτ: 117

Προς: Όπως ο πίνακας Αποδεκτών

Κοιν.: Όπως ο Πίνακας Κοινοποιήσεων

Θέμα: «Επείγουσα αναγκαιότητα για την άμεση έναρξη του ερευνητικού προγράμματος αξιολόγησης ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας στον παθότυπο 18(T1) του *Synchytrium endobioticum* »

Σχετ: - Αρ. Υ.Α.356953/22-12-2025 του Υφ.Α.Α.Τ. κ. Ιωάννη Ανδριανού (ΦΕΚ Β' Αρ.Φ 7412/31-12-2025).

- Υπ. αρ. πρ. 436711/21131/15-12-2025 έγγραφο της ΔΑΟΚ Δράμας

Το Παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ως ο θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας στην Ανατολική Μακεδονία, παρακολουθεί εδώ και χρόνια την εξέλιξη της εξάπλωσης του Χυτρίδιου της Πατάτας στο Κάτω Νευροκόπι (*Synchytrium endobioticum*) και θέλει να σας θέσει το ζήτημα της άμεσης έναρξης του ερευνητικού προγράμματος αξιολόγησης ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας στον παθότυπο 18(T1) του *Synchytrium endobioticum*. Ένα παθογόνο που απειλεί με εξαφάνιση την καλλιέργεια της Π.Γ.Ε. "Πατάτας Κάτω Νευροκοπίου", εγνωσμένης φήμης και υψηλής διατροφικής αξίας που ευδοκίμει σε μια ακρπτική περιοχή της χώρας μας.

Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, η Π.Γ.Ε. Πατάτα Κάτω Νευροκοπίου και η καλλιέργειά της στην περιοχή του Δήμου Κάτω Νευροκοπίου, αντιμετωπίζει πληθώρα προβλημάτων. Όπως τα ακραία καιρικά φαινόμενα, τη σημαντική άνοδο του κόστους εισροών και λιπασμάτων, το υψηλό κόστος ενέργειας (στην ψυχρότερη περιοχή της χώρας τον χειμώνα), την έλλειψη εργατών και υψηλό κόστος εργασίας, την αποκλειστική νωπή χρήση της πατάτας, τις χαμηλές τιμές παραγωγού και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (εισαγωγές και ελληνοποιήσεις). Σε αυτά τα προβλήματα, έρχεται να προστεθεί, το εξόχως σημαντικό θέμα της παρουσίας και εξάπλωσης του Χυτρίδιου της πατάτας στο Λεκανοπέδιο Κάτω

Νευροκοπίου τα τελευταία χρόνια, όπου παρά τα μέτρα περιορισμού και τον καθορισμό Ζωνών Ασφαλείας συνολικής έκτασης 2.432 στρ., όπου απαγορεύεται η καλλιέργεια της πατάτας, καταγράφηκαν σοβαρές φυτοϋγειονομικές παραβάσεις (το 2024) που μειώνουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα των μέτρων ελέγχου, με άμεσο κίνδυνο εξάπλωσης του παθογόνου όχι μόνο στο Λεκανοπέδιο Κάτω Νευροκοπίου, αλλά και στην υπόλοιπη χώρα. Τα σοβαρά προβλήματα που αναφέραμε παραπάνω, στη βασική γεωργική απασχόληση των κατοίκων του Λεκανοπέδιου Κ. Νευροκοπίου, έχουν ήδη επιπτώσεις και στη δημογραφική ερήμωση αυτής της ακριτικής περιοχής (πληθυσμός 2011: 7.860 κάτοικοι – πληθυσμός 2021: 5.323 κάτοικοι), ως συνέπεια και της σημαντικής μείωσης των καλλιεργούμενων εκτάσεων για την παραγωγή της ΠΓΕ Πατάτας Κάτω Νευροκοπίου, τα τελευταία χρόνια, από τα 25.000 στρ. σε 17.000 στρ..

Το παθογόνο αυτό, εφόσον δεν ελεγχθεί κατάλληλα και δεν εξευρεθούν ανθεκτικές ποικιλίες σε αυτό, έχει το δυναμικό να εξαλείψει την καλλιέργεια της ΠΓΕ Πατάτας Κ. Νευροκοπίου και να απειλήσει την καλλιέργεια της πατάτας και στην υπόλοιπη χώρα, κλονίζοντας την διατροφική ασφαλείας της χώρας μας, καθότι η πατάτα θεωρείται ως η 3^η - σε σημαντικότητα για τον άνθρωπο, διατροφική καλλιέργεια μετά τα σιτηρά (σιτάρι και ρύζι). Ενώ για το Λεκανοπέδιο του Κ. Νευροκοπίου η συνέχιση της καλλιέργειας της πατάτας και η διασφάλιση του γεωργικού εισοδήματος θα ενισχύσει σημαντικά τη βιωσιμότητα της τοπικής ακριτικής κοινωνίας.

Για αυτούς τους λόγους πληροφορηθήκαμε με χαρά την πρόθεση του ΥΠΑΑΤ, να χρηματοδοτήσει ένα επιστημονικό πρόγραμμα (διάρκειας 3 ετών) αξιολόγησης ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας, έναντι του παθότυπου 18(T1) του *Synchytrium endobioticum* που απαντάται στην περιοχή, με τις λεπτομέρειες της εν λόγω Υ.Α. να δημοσιεύονται στο ανωτέρω σχετικό ΦΕΚ. Σκοπός του προγράμματος είναι η εξάλειψη και παρεμπόδιση της διασποράς του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Synchytrium endobioticum* μέσω του προσδιορισμού ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας (άρθρο 1 παρ. 1 του ανωτέρω σχετικού ΦΕΚ). Ενώ ως επίσημο εργαστήριο υλοποίησης του ειδικού ερευνητικού προγράμματος ορίζεται το Εργαστήριο Μυκητολογίας του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (άρθρο 2 παρ. 1 του ανωτέρω σχετικού ΦΕΚ), μετά από σχετική σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ ΥΠΑΑΤ και Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου. Το δε πρόγραμμα ύψους

198.000 είναι εμπροσθοβαρές οικονομικά, όσον αφορά το 1^ο έτος εφαρμογής, που είναι το 2026 με προϋπολογισμό 103.800 ευρώ.

Για να ξεκινήσει λοιπόν το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει από τα τέλη της προηγούμενης χρονιάς, ή έστω στις αρχές του νέου έτους 2026, να έχει γίνει η παραγγελία του πιστοποιημένου πατατόσπορου των διαφόρων ποικιλιών που θα αξιολογηθούν ως προς την ανθεκτικότητά τους στον συγκεκριμένο παθότυπο. Ο πατατόσπορος αυτός θα πρέπει να αγοραστεί από τον φορέα υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος δηλ. το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, για αυτό και στο άρθρο 5 του ανωτέρου σχετικού ΦΕΚ που αφορά τη χρηματοδότηση, προβλέπεται προκαταβολή έως το 50% της ετήσιας χρηματοδότησης για τον σκοπό αυτό.

Εφόσον δεν προχωρήσει άμεσα η ανάθεση του προγράμματος στον φορέα υλοποίησης, δεν θα γίνει εγκαίρως η προμήθεια του πατατόσπορου των επιθυμητών ποικιλιών. Με λίγα λόγια χάνεται η φετινή χρονιά αν δεν γίνει τώρα η προμήθεια πιστοποιημένου πατατόσπορου των ποικιλιών που θα δοκιμαστούν για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας στο παθογόνο από τον ανάδοχο. Αν δεν γίνει **τώρα** η προμήθεια αυτή, μετά δεν θα υπάρχει ο επιθυμητός πατατόσπορος στο εμπόριο.

Όπως αναδεικνύεται και στην ανωτέρω σχετική επιστολή που έστειλε η ΔΑΟΚ Δράμας στο ΥΠΑΑΤ για το θέμα στις 15/12/2025 και περιγράφει πολύ καλά την διαμορφωθείσα κατάσταση, ο χρόνος είναι υπερπολύτιμος και δεν υπάρχει περιθώριο για καθυστερήσεις. Κάθε χρονιά που χάνεται από την εφαρμογή του εν λόγω επιστημονικού προγράμματος μας φέρνει ακόμα πιο κοντά στο τέλος της καλλιέργειας της ΠΓΕ Πατάτας Νευροκοπίου. Το δυσάισιο αυτό μέλλον προδιαγράφεται και για την υπόλοιπη χώρα και την διατροφική της ασφάλεια, καθότι θα κινδυνεύσει μια βασική διατροφική καλλιέργεια, αυτή της πατάτας, με χαμηλότερο ανθρακικό αποτύπωμα σε σχέση με τα σιτηρά. Για δε το Λεκανοπέδιο Κ. Νευροκοπίου οι επιπτώσεις θα είναι συντριπτικές. Θα εξαφανιστεί μια καλλιέργεια και ένα Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης με βραβεία γευσιγνωσίας παγκοσμίου εμβέλειας τα τελευταία χρόνια. Ενώ οι αρνητικές οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές επιπτώσεις θα είναι σαρωτικές σε μια ακριτική περιοχή όπως είναι το Λεκανοπέδιο του Κ. Νευροκοπίου αρχικά και στη συνέχεια και στην υπόλοιπη χώρα.

Για αυτούς τους λόγους παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας, ώστε το εν λόγω ερευνητικό πρόγραμμα να ξεκινήσει άμεσα και να μην χαθεί η φετινή χρονιά, για τους λόγους που σας αναλύσαμε παραπάνω, καθότι πάντοτε

ελλοχεύει ο κίνδυνος της εξάπλωσης της ασθένειας στην υπόλοιπη χώρα, με ανυπολόγιστες ζημιές και συνέπειες. Το χιτρίδιο της πατάτας παραλληλίζεται ευθέως με την ευλογία των αγοπροβάτων, με τη διαφορά ότι η επιδημιολογική του εξέλιξη είναι πολύ διαφορετική και έτσι δεν του δίνουμε την πρέπουσα σημασία. Άλλωστε, όπως μας διδάσκει η ιστορία, ανάλογα περιστατικά συνέβησαν στο παρελθόν και ειδικότερα κατά τα έτη 1845-1852, στον μεγάλο λιμό της Πατάτας, στην Ιρλανδία, από τον μύκητα του περονόσπορου της Πατάτας, οι συνέπειες και επιπτώσεις του οποίου εξακολουθούν να επηρεάζουν την Ιρλανδική κοινωνία και πολιτική μέχρι σήμερα. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο πληθυσμός του νησιού ακόμα και σήμερα δεν έχει ανακάμψει στα επίπεδα προ του μεγάλου λοιμού.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.
του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας

Ζαφείρης Μυστακίδης

